

Kulatý stůl „Mapování lokalit se zvýšenou koncentrací migrantů v hl. m. Praze“

Ze dne 10. dubna 2018, Magistrát hl. m. Prahy, Mariánské nám. 2, Praha 1

V úterý 10. dubna 2018 proběhl v prostorách Magistrátu hl. m. Prahy kulatý stůl na téma „Mapování lokalit se zvýšenou koncentrací migrantů v hl. m. Praze“. Během kulatého stolu nejprve došlo k seznámení členů Regionální poradní platformy, v jejíž workshopové části Kulatý stůl probíhal, s obsahem a cíli projektu „Města a inkluzivní strategie“, realizovaného z podpory Evropského sociálního fondu Operační program Zaměstnanost. Kulatý stůl dále pokračoval moderovanou diskuzí v malých pracovních skupinách za účelem sdílení dobrých praxí v oblasti terénního průzkumu, který má zachytit žitou zkušenost a potřeby migrantů a identifikovat skryté, segregované či jinak specifické lokality s vyšší koncentrací migrantů na území hl. m. Prahy. Během závěrečných prezentací byly představeny nejen potřeby jednotlivých aktérů integračního procesu, ale i strategie a řešení pro efektivnější pokrytí bílých míst na území hl. m. Prahy.

Kulatý stůl moderovala: Eva Čech Valentová, Sdružení pro integraci a migraci

Diskuzi v pracovních skupinách moderovali: Ina Avramioti (MKC), Marie Jelínková (CESES), Branislav Makúch (ICP) a Jan Janoušek (MHMP)

Přítomní byli:

- **Eva Čech Valentová**, SIMI, valentova@refug.cz
- **Anca Covrigová**, ICP metodik@icpraha.com
- **Jan Janoušek**, MHMP, Oddělení národnostních menšin a cizinců, jan.janousek@praha.eu
- **Petr Syrový**, MČ Praha 13, syrovyp@p13.mepnet.cz
- **Daniel Jakeš**, MČ Praha 13 – Odbor sociální péče, jakesd@p13.mepnet.cz
- **Kateřina Ignatyeva**, PŘF UK, kateignatyeva@gmail.com
- **Šárka Vlková**, Lokální síť P12, sarka.vlkova@mpsv.cz
- **Myroslava Danglyuk**, ICP, m.danglyuk@icpraha.com
- **Veronika Spiegelová**, ICP, v.spiegelova@icpraha.com
- **Alžběta Průšová**, ICP, edu@icpraha.com
- **Natalia Stekvefová**, ICP, praha13@icpraha.com
- **Branislav Makúch**, ICP, praha14@icpraha.com
- **Eva Kalinová**, META o.p.s. kalinova@meta-ops.cz
- **Tomáš Taich**, MČ P7, taicht@praha7.cz
- **Andrea Špírková**, CDV, andrea@demokratice-vzdelavani.cz
- **Tomáš Kněžek**, OPU, Tomas.knezek@opu.cz
- **Anna Pacovská**, Člověk v Tísni, anna.pacovska@clovekvtsni.cz
- **Monika Korábová**, PPI, monika.korabova@p-p-i.cz
- **Petr Sečkař**, MČ Praha 12, seckar.petr@praha12.cz
- **Petr Pravda**, MV ČR, petr.pravda@mvcr.cz
- **Pavel Bareš**, VÚPSV, Pavel.bares@vupsv.cz

- **Aleš Strnad**, Naděje, a.strnad@nadeje.cz
- **Alla Liukina**, Elim-aj, elim_aj@mail.ru
- **Lucie Trávníčková**, MVČR, lucie.travnickova@mvcr.cz
- **Michaela Kořenová**, MČ P17, michaela.korenova@praha17.cz
- **Pavel Duba**, SIMI, duba@refug.cz
- **Ivana Dekarová**, MČ P11, dekarovai@praha11.cz
- **Adéla Šulcová**, MČP3, sulcova.adela@praha3.cz
- **Petr Lovetínský**, ICP, praha4@icpraha.com
- **Ina Avramioti**, MKC Praha, ina.avramioti@mkc.cz
- **Marie Jelínková**, CESES FSV UK, marie.jelinkova@fsv.cuni.cz
- **Luboš Kožíšek**, ICP, pobocky@icpraha.com
- **Špaček Martin**, MČ P9
- **Eva Vojtová**, SIMI, vojtova@refug.cz
- **Marie Konrádová**, SIMI, konradova@refug.cz
- **Simona Kalíková**, SIMI, kalikova@migrace.com
- **Martina Vácová**, MPSV, martina.vacova1@mpsv.cz
- **Halka Smolová**, MHMP, halka.smolova.zavorova@praha.eu
- **Lenka Kazdová Kocourková**, MČP5, lenka.kocourkova@praha5.cz

1. Program:

14:30 – 15:00 Prezentace projektů INTEGRA (ICP) a Města a inkluzivní strategie (SIMI)

15:00 – 15:50 Diskuse v pracovních skupinách

15:50 – 16:05 Přestávka

16:05 – 16:45 Prezentace výstupů

2. Představení projektu INTEGRA- Luboš Kožíšek, ICP

- **INTEGRA:** *Integrace cizinců ze třetích zemí skrze partnerství na úrovni měst*
- **Doba trvání:** leden 2018 – prosinec 2019
- **Koordinátor projektu:** *Sofia Development Association (BG)*, **Ostatní partneři:** *Risk Monitor Foundation (BG), Research Center on Security and Crime (I), Center for Peace, Nonviolence and Human rights (HR), ETP – Slovakia (SK)*
- **Cíle:** *Rozvoj, testování a propagace nových modelů a nástrojů participačního hodnocení integrace na úrovni měst; Rozvoj a zlepšení integrační politiky; Rozvoj spolupráce mezi stakeholdery, experty, sektory, městy a zeměmi; Prohloubení porozumění mezi imigranty a většinovou společností; Odstranění vzájemných předsudků a obav*
- **Hlavní aktivity:** *Desk research strategických materiálů týkajících se integrace, služeb etc; Focus groups (8 – 10 osob, 14. 5. a 11.6); Photo voice (20- 30 osob, květen- srpen 2018); City safety audits (20- 30 osob, červen – září 2018); City integration labs (15 – 20 osob, 16.10 a 30.10)*

- Výstupy a přínos projektu: *Rozvoj mezinárodní spolupráce; Přístup k novým inovativním metodikám (city audit, focus groups, photo voice, city safety audit); City integration agenda (strategické materiály); Kampaň: www.ingera-eu.net*

3. Představení projektu Města a inkluzivní strategie (MIS) - Eva Valentová, SIMI

Prezentace je dostupná [zde](#).

- Finanční podpora: *projekt je realizován s podporou Evropského sociálního fondu, Operačního programu Zaměstnanost, v rámci výzvy zaměřené na podporu inovačního prostředí.*
- Hlavní cíle projektu: *Lokální integrační politiky odrážejí reálné potřeby všech aktérů a vznikají na základě existujících vizí. Vybudování dobře využitelné znalostní platformy, zacílené na inkluzivní strategie migrantů, z níž budou jednotliví aktéři v procesu lokální integrace, ale i jiné subjekty (převážně z řad veřejné správy) moci profitovat. Kraje vnímají integraci jako oblast svého zájmu, ve kterém mohou a mají působit.*
- Partneři projektu: *Multikulturní centrum Praha (MKC) a CESES (Centrum pro sociální a ekonomické strategie FSV UK), Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), Hl. m. Praha, Liberecký kraj a Jihomoravský kraj.*
- Stručný obsah projektu: *hodnocení, jakým způsobem dochází k integraci migrantů na lokální úrovni zejména v zapojených krajích, zmapování a zhodnocení projektů zabývajících se integrací migrantů, zhodnocení vydané legislativy a finančních toků a zhodnocení jejich výsledků. Přenesení zkušeností ze zahraničí.*
- Cílová skupina:
 - *Orgány veřejné správy a samosprávy. Úzká spolupráce se 3 kraji, městy, obcemi v těchto krajích: Liberecký kraj, Jihomoravský kraj, hl. m. Praha. Sdílení zkušeností a diseminace výstupů směřuje i na kraje a obce, které nejsou přímo zapojené.*
 - *Projekt je zaměřen na osoby s migrační zkušeností - jak přímou tak nepřímou.*
- Klíčové aktivity: *Zhodnocení situace v oblasti lokální integrace migrantů, vytvoření databáze projektů a hodnotícího nástroje, vytvoření znalostní platformy, přenos zahraničních zkušeností, vytvoření manuálu klíčových doporučení a evaluace situace ve všech zapojených krajích.*
- Představení plánovaných výstupů: *vstupní analýza situace v oblasti lokální integrace, za každý kraj souhrnné zprávy – analýzy situace, manuál nástrojů k řešení komplexního přístupu ke všem skupinám migrantů v ČR (příklad kapitol: krizová komunikace, masivní příliv uprchlíků, hromadné náborů nebo propouštění pracovních migrantů), metodika terénní sociální práce, databáze projektů zaměřená na projekty s upscalingovým potenciálem, hodnotící nástroj projektů.*
- Projektové aktivity: *Setkávání se s aktéry, konference a kulaté stoly, pracovní skupiny, práce přímo v krajích, mapování lokalit s vyšší koncentrací migrantů za účelem transferu žitých zkušeností migrantů, propojení aktérů za účelem zlepšení zajištění migrantů*

4. Diskuze v Pracovních skupinách

Účastníci kulatého stolu byli rozděleni do čtyř skupin. Skupinu 1 moderovala Ina Avramioti (MKC), Skupinu 2 Marie Jelínková (CESES), Skupinu 3 Jan Janoušek (MHMP) a skupinu 4 Branislav Makúch (ICP). V každé skupině se diskutovaly tyto otázky:

1. Jak se setkáváte s terénem? Chodíte do něj přímo, nebo znáte někoho z kolegů, kteří chodí do terénu? Vyhledáváte v terénu vy (nebo vaši kolegové/ spolupracující NNO) primárně migranty či jiné skupiny osob? Je případná terénní práce zacílená na migranty podmíněna podporou v rámci projektů na integraci migrantů?
2. Co rozumíte pod prací v terénu? Jak pojímá práci v terénu vaše instituce?
3. Jak plánujete terén?
4. Co je obsahem práce v terénu?
5. Jaké poznatky v terénu sbíráte?
6. Máte nějaké překážky v poskytování svých sociálních služeb?
7. Jak řešíte jazykovou bariéru?
8. Jak dále zpracováváte poznatky z terénu? Jak se s oslovenými osobami dále pracuje, pokud vůbec?
9. Jaké potřeby a limity identifikujete při výkonu terénní sociální práce či interkulturní práce?
10. Existuje spolupráce a síťování na úrovni MČ, kde působíte v terénu? Existuje propojení terénních pracovníků NNO s terénními pracovníky MČ?
11. Úkol: Označte na mapě konkrétní lokality se zvýšenou koncentrací migrantů v Hl.m. Praze.

5. Prezentace výsledků pracovních skupin

Skupina 1: (prezentoval Pavel Duba – SIMI)

- Poznatky o skupině: Ve skupině přítomni zástupci ICP, SIMI, MČ (5, 12, 13), MPSV a Kazašského spolku Elim-aj. Ve skupině bylo přítomno málo terénních pracovníků, spíše zástupci samospráv.
- Situace v hl.m. Praze: Existence desítky integračních modelů a velké různorodosti v přístupu k integračním otázkám. Integrace je faktorem politické poptávky. Existují metodiky, ale chybí čas na jejich nastudování a používání. Opakovaně zdůrazňována důležitost IKP pro MČ. Spolupráce mezi NNO a samosprávami založena na respektu, důvěře a přímém kontaktu.
- Identifikované problémy: roztržité přístupy k cizincům v rámci hl.m. Prahy; politizace integrace; kumulace rolí a úvazků u pracovníků samospráv a poddimenzování kapacit; nedostatek informací a analytických dat (ÚP nesdílí shromážděná data). Nezmapovanými skupinami jsou migranti s neregulérním pobytem, migranti s pobytem do 90 dnů a občani EU. Problematické lokality: roztržité, nekopírují nutně sociálně vyloučené lokality, nacházejí se v oblastech s dopravní nedostupností.
- Prostor pro zlepšení: více analytických dat, větší odpovědnost aktérů, zapojení dalších odborů (školství, zdravotnictví, živnostenský odbor), potřeba systémového ukotvení, zlepšení spolupráce mezi samosprávami a NNO za účelem předávání dat a zachování udržitelnosti poskytovaných služeb.

Skupina 2 : (prezentovala Marie Jelínková – CESES)

- **Poznatky o skupině:** Ve skupině byli přítomni zástupci META, MČ P3 a ICP. K terénní práci dochází spíše omezeně a jedná se o nepřímou terénní práci (roznášení letáků, informování o službách, kontaktování škol, zapojených institucí etc.)
- **Situace v hl.m. Praze:** Existence Jazykových bariér. Za účelem jejich překonání se hojně využívá tlumočnicků a interkulturních pracovníků. IKP ale nejsou vždy dobře dostupní (někdy poptávka převyšuje nabídku). Spolupráce mezi NNO hodnocena pozitivně. Pozitivního ohlasu se dostalo projektům obcí. Důležité není pouze, kde se cizinci zdržují, ale také kde žijí (např. ubytovny). Integrace je faktorem politické vůle a úřednických schopností. Dostupné informace: statistiky MČ, registry škol a terénní šetření OPU na Praze 13.
- **Identifikované problémy:** Potřeba kvantitativních a kvalitativních dat kolik cizinců žije v různých částech hl.m. Prahy. Potřeba rychlého a efektivnějšího přenosu s šíření informací. Je důležité, aby různé odbory v rámci samospráv komunikovaly s cizinci (nekoncentrovat cizineckou agendu pouze jednomu odboru, když je integrace průřezové téma).
- **Prostor pro zlepšení:** Větší otevřenost vůči informacím (např. ředitelé či zřizovatelé). Potřeba lépe proškolených pracovníků, větší jazykové vybavenosti všech, větší nabídky jazyků IP včetně odborné terminologie a specializovaných profesí (např. asistenti vietnamských dětí). Je také potřeba poskytovat služby pro všechny skupiny cizinců a systémově ukotvit jejich poskytování. Zlepšením by také byla efektivnější komunikace v rámci samospráv a napříč samosprávami.

Skupina 3: (prezentoval Jan Janoušek – MHMP)

- **Poznatky o skupině:** Ve skupině nebyl přítomen nikdo z MČ.
- **Situace v hl.m. Praze:** K výběru míst pro terénní práci dochází na základě různých kritérií (lokalita, komunita, podniky, dopravní uzle). Je zde velká využitelnost interkulturních pracovníků z NNO, kteří mohou poukázat na problémy a nezmapovaná místa. **Role městské části** záleží na tom, v jakém odboru je zaměstnanec, pod kterého spadá cizinecká agenda (např. školský odbor, sociální odbor etc). Je dobré, když cizinecká agenda spadá pod neutrální zařazení – např. kancelář starosty. Důležitá je také povaha lokality: v bohatých částech žijí ekonomicky zajištěnější migranti, naopak v sídlištní části nalezneme ekonomicky marginalizované skupiny. **Ke spolupráci NNO a městských částí** dochází především v rámci projektů obcí. NNO mají často větší know-how než může mít městská část.
- **Identifikované Problémy:** Problém pro NNO představuje nedůvěra migrantů (neznalost konceptu NNO, fámy o pracovních NNO). Problémová místa nejsou natolik geografické lokality, jako spíše konkrétní místa, kde migranti bydlí a pracují (např. těžko dosažitelné ubytovny). Problémy se skupinou agenturních pracovníků – většinou jsou cíleně odšťiháváni od informací
- **Prostor pro zlepšení:** Zmapovat problematická místa. Rozvíjet koncept komunitního plánování sociálních služeb – klíčoví aktéři takto mohou u jednoho stolu sdílet informace a data.

Skupina 4: (prezentoval Branislav Makúch – ICP)

- **Poznatky o skupině:** Skupina složená ze zástupců MPSV, MHMP, MVČR a ICP a Naděje. Ve skupině byl také přítomen jeden zástupce migrantů. Pouze ICP se věnuje přímé terénní práci.
- **Situace v Hl.m. Praze:** Identifikovaní aktéři terénní sociální práce: ICP (celá Praha), SUZ a CPIC, FDV, NNO. Je potřeba dělat terénní práci v ubytovnách. Cílovou skupinou NNO Naděje jsou bezdomovci,

- u nichž je návaznost na interkulturní pracovníky problematická (nemožnost plánovat při práci přímo na ulici). Velký výskyt migrantů v ubytovnách a tam, kde jsou přítomny velké firmy (továrny, sklady).
- Identifikované problémy: sociální politika státu, přístup ke zdravotní a sociální péči (např. noclehárny berou pouze cizince, kteří mohou doložit dlouhodobý pobyt na rozdíl od azylových domů, kteří přijímají všechny potřebné), spolupráce s ambasádami, zoufalá situace občanů EU a občanů třetích zemí
 - Prostor pro zlepšení: lepší návaznost integračních projektů, lepší komunikace mezi aktéry